

Коваленко В. В.

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри банківської справи
Одеського національного економічного університету

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Вступ. Наслідки кризи та посилення глобальних викликів, поширення пандемії COVID-19, введення воєнного стану в Україні, активізували увагу до проблеми доступності фінансових послуг і більш широкого використання дистанційного та безконтактного обслуговування. Диджиталізація фінансового простору не тільки знижує витрати, прискорює транзакції, виробляє їх більш безпечними та прозорими, але одночасно дає змогу використовувати фінансові продукти, пристосовані до потреб найбільш вразливих груп як суб'єктів економічної діяльності, так і населення України.

Мета роботи. Метою написання тез є визначення основних тенденцій диджиталізації фінансового ринку.

Основна частина. У розрізі розвитку диджиталізації на фінансовому ринку можна навести приклад Європейського Союзу. Відповідно до «Цифрового порядку денного для Європи», рішення загальних завдань передбачається за такими напрямками, як: єдиний цифровий ринок; сумісність і стандарти; довіра і безпека; швидкий доступ в Інтернет; дослідження та інновації; розвиток цифрової грамотності, навиків і інклюзії [1]. До 2025 р. створені цільові параметри диджиталізації Європи, а саме: 15 % малих і середніх підприємств повинні проводити продажі за кордон через Інтернет; Європа повинна скоротити викиди CO₂ на 26 млрд т за рахунок цифровізації ресурсоємних відходів; до 2025 року Європа повинна перекваліфікувати більшість своєї робочої сили; більшість європейських підприємств повинні мати чітку стратегію кібербезпеки; 75 % громадян ЄС повинні використовувати послуги електронного уряду; до 2025 р. повинно бути 25 % компаній-єдинокорів світу, які розміщуються на території ЄС [2].

Розвиток фінансових інновацій пов'язано з трансформаціями самого фінансового ринку (рис. 1).

Слід зазначити, що стрімкий розвиток ринку фінансових технологій наприкінці 2021 р. швидко трансформувався в загрозу з приводу потенційної рецесії в першому півріччі 2022 р., оскільки невизначеність, пов'язана з повномасштабним воєнним вторгненням РФ в Україну, поточними проблемами у ланцюгу поставок, зростанням інфляції та відсоткових ставок, знайшли свій відбиток як на державних рівнях, так і на приватних компаніях.

З розвитком технологій і появою нових бізнес-моделей фінтехіндустрії з'являться абсолютно нові гравці, які безпосередньо не пов'язані з фінансовим сектором. Фінансові компанії, які зайняли вичікувальну позицію, щоб зрозуміти, яка технологія переможе та стане поширеною, ризикують втратити свої позиції на ринку.

Рисунок 1 – Диджиталізовані трансформації у фінансовому секторі

Джерело: складено авторкою за матеріалами [3]

За даними PWC, понад 80 % банків у світі втрачають дохід через розвиток функціоналу FinTech-компаній. Проте в умовах масової технологізації певну нішу можуть зайняти ретробанки чи страхові компанії: їхні послуги будуть затребувані консервативними клієнтами. Популярною стає модель необанків – це «повноцінні» банки з традиційним набором послуг (відкриття рахунків, кредитування, вклади тощо), але, зазвичай, без мережі фізичних відділень; для реалізації продукції та надання послуг за допомогою спеціальних мобільних додатків, сайтів, акаунтів у соціальних мережах. Зручність банку нового покоління полягає у простому інтерфейсі, потужному сервісі віддаленої підтримки та зрозумілих тарифах.

На вересень 2022 р. у світі нараховується 281 необанк, в тому числі Необанки для бізнесу (Biz) і Необанки для підлітків (Teens) [4].

Висновки. Сучасний етап цифровізації економіки визначив тренди та напрями розвитку необанківських фінансових установ, тому вони повинні сконцентрувати весь свій потенціал, а саме: визначення пріоритетів цифрових ініціатив та встановлення їх чіткої узгодженості в корпоративній стратегії розвитку фінансових установ; відображення цифрових ініціатив у ключових показниках ефективності, а також в оцінці зростання вартості бізнесу до та після впровадження фінансових інновацій.

З погляду оцінки ефективності фінансової інновації для споживачів необхідно проаналізувати відповідність результатів її використання вимогам і потребам,

якими є прийнятність фінансової інновації за її якістю, доступністю та вартістю. Узгодженість організаційних і планових заходів щодо впровадження фінансових інновацій має сприяти підвищенню рівня інноваційності та ефективності необанківського фінансового сектору. Зростаючий попит банків на покращене обслуговування клієнтів, запровадження хмарних платформ для забезпечення більшої масштабованості та впровадження смартфонів і планшетів сприятимуть зростанню ринку цифрових банківських платформ. Основним фактором, що обмежує зростання ринку, є складність інтеграції цифрових банківських платформ із застарілими системами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. A Digital Agenda for Europe (2020). Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010DC0245&from=en> (дата звернення: 15.04.2023).
2. The Complete List Of Unicorn Companies (2022). URL: <https://www.cbinsights.com/research-unicorn-companies> (дата звернення: 15.04.2023).
3. González-Páramo, José Manuel (2018). Financial markets, insurance and private pensions: digitalisation and finance. OECD. URL: <http://www.oecd.org/finance/Financial-markets-insurance-pensions-digitalisation-and-finance.pdf> (дата звернення: 15.04.2023).
4. The list of neobanks and digital banks in the world in 2022 (2022). NeoBanks.app. URL: <https://neobanks.app/> (дата звернення: 17.04.2023).

Шафорост В. В., Корнієнко К. К.
студенти 3 курсу
спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
ДонНУ імені Василя Стуса

Поліщук Н. В.
д-р екон. наук, професор
ДонНУ імені Василя Стуса

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Широке використання цифрових технологій у сфері бізнесу зумовлює необхідність адаптації до нових умов фінансових ринків. Поява цифрових технологій відкрила нові можливості для фінансових послуг і змінила засоби, за допомогою яких компанії та окремі особи отримують доступ до таких послуг.

Однією з переваг цифровізації є усунення бар'єрів для входу на ринок фінансових послуг. Це дає змогу новим учасникам виходити на ринок і ставати більш конкурентоспроможними, що позитивно впливає на якість і ціну фінансових послуг.

Важливим напрямом розвитку фінансових ринків у контексті цифровізації є розвиток фінансових корпорацій. Ці компанії використовують інноваційні техно-